

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

**ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ
ВИХОВАННІ**

(назва навчальної дисципліни)

**ПРОГРАМА
дисципліни спеціалізації**

підготовки магістрів

(рівень вищої освіти)

галузь знань 01 «Освіта»

(шифр і назва напрямку)

спеціальності 014.11 «Середня освіта» (фізична культура)

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація: Фізична культура

Навчальна програма з дисципліни «Інноваційні педагогічні технології у фізичному вихованні» для студентів спеціалізації «Фізична культура» з галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 014.11 «Середня освіта» (фізична культура).

I-II сем. (денна форма навчання)

Розробник:

Сороколів Наталія Стефанівна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, доцент, професор кафедри теорії і методики фізичної культури, Заслужений учитель України

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури

Протокол від «_____» _____ року № _____

Завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури

(підпис)

(Боднар І.Р.)
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету педагогічної освіти

Протокол від «_____» _____ 20__ року № _____

Голова _____
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету післядипломної та заочної освіти

Протокол від «_____» _____ 20__ року № _____

Голова _____
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма навчальної дисципліни «Інноваційні педагогічні технології у фізичному вихованні» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 014.11 – «Середня освіта» (фізична культура).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є спеціальні знання та методичні навички із застосування інноваційних педагогічних технологій у фізичному вихованні майбутніми фахівцями з фізичного виховання.

Міждисциплінарні зв'язки: «Педагогіка», «Психологія», «Вікова фізіологія», «Зарубіжні системи у фізичному вихованні», «Теорія та методика фізичного виховання» та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів:

1. Характеристика інноваційних педагогічних технологій та інноваційна діяльність загальноосвітніх навчальних закладів щодо фізичного виховання школярів.
2. Інноваційна професійна діяльність учителя фізичної культури під час проведення різних форм фізичного виховання.

I. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета навчальної дисципліни: оволодіння студентами компетентностями щодо застосування інноваційних педагогічних технологій під час проведення уроку фізичної культури, проведення гурткової роботи у навчальному закладі, фахової майстерності учителя фізичної культури.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Ознайомити з основними поняттями інноваційних педагогічних технологій.
2. Засвоїти теоретичні знання про основи застосування інноваційних педагогічних технологій під час уроку фізичної культури.
3. Засвоїти теоретичні знання про нові форми фізичної культури у гуртковій роботі.
4. Вивчити світовий укладання інноваційних фізкультурно-оздоровчих програм у загальноосвітніх навчальних закладах.
5. Вивчити особливості проведення інноваційних, сюжетних, інтегрованих та бінарних уроків.
6. Ознайомити з особливостями фахової готовності та формування професійної майстерності учителя фізичної культури до проведення інноваційного уроку.

7. Ознайомити із використанням мультимедійного обладнання та нестандартного обладнання під час проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів.

8. Ознайомити із сутністю інноваційної педагогічної технології для дітей дошкільного віку М. Єфименка.

9. Засвоїти теоретичні знання щодо особливостей управлінської діяльності за інноваційною педагогічною діяльністю фахівця з фізичного виховання.

1.2. У результаті вивчення навчальної дисципліни "Інноваційних педагогічних технологій" студенти повинні **знати**:

- Основні поняття інноваційних педагогічних технологій.
- Інноваційні підходи в оцінюванні навчальних досягнень учнів.
- Інноваційні підходи щодо формування мотивації до занять фізичною культурою.
- Інновації та інноваційна діяльність загальноосвітньої школи.
- Інноваційна програма фізкультурно-оздоровчої роботи в школах, її структура, мета та стратегії.
- Засоби реалізації інноваційних педагогічних технологій.
- Передумови впровадження інноваційних видів рухової активності у гурткову роботу.
- Оздоровчі види гімнастики у гуртковій роботі як елемент інноватики.
- Особливості проведення Всеукраїнського конкурсу «Інноваційний урок фізичної культури та урок фізичної культури з елементами футболу» як засобу впровадження передового, новаторського досвіду роботи педагога.
- Міжпредметні зв'язки на заняттях з фізичної культури. Інтегровані (бінарні) уроки фізичної культури.
- Методичні рекомендації щодо підготовки до інноваційних конкурсних уроків: вибір теми та класу; співпраця учня та вчителя до підготовки інноваційних уроків; мультимедійне забезпечення уроків; оформлення спортивної зали.
- Інноваційні підходи до формування навчальних програм з фізичної культури та інноваційні варіативні модулі навчальної програми.
- Інноваційну технологію фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку Миколи Єфименка.
- Технологію управління інноваційною діяльністю педагогічного працівника.

Студенти повинні **вміти**:

1. Творчо використовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань із застосуванням інноваційних педагогічних технологій;
2. Аналізувати, узагальнювати та застосовувати інноваційні й інтерактивні методи, нестандартне та мультимедійне обладнання під час проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів; систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію;
3. Здійснювати науково-дослідну та методичну роботу, орієнтуватись в спеціальній науково-педагогічній літературі.
4. Впроваджувати інноваційну технологію М. Єфименка у дошкільному закладі освіти.
5. Застосовувати інноваційні педагогічні технології в молодшому, середньому та старшому шкільному віці.
6. Керувати інноваційною діяльністю педагога в сучасних умовах.

Винесені у програмі навчальні теми для самостійного опрацювання передбачають:

- виконання письмових робіт: написання рефератів; наукових доповідей і повідомлень, розгорнутих чи коротких анотацій, статей;
- конспектування першоджерел: складання тез; оформлення витягів з окремих питань, цитування;
- складання конспекту інноваційного уроку з фізичної культури;
- проведення аналізу інноваційного уроку з фізичної культури за відео- показом.

Навчальний матеріал, що винесений для самостійного опрацювання студентів, включається в контроль разом із питаннями, які розглядалися під час проведення семінарських занять.

Навчальні досягнення студентів оцінюються за відповідними критеріями і нормами.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення навчальної дисципліни, становить 3 кредити ECTS (90 год.), із них: 30 год. – лекцій, 40 год. – семінарських занять, 20 год. – самостійна робота (для денної форми навчання).

Формою контролю знань студентів є *іспит*.

II. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

Характеристика інноваційних педагогічних технологій та інноваційна діяльність загальноосвітніх навчальних закладів щодо фізичного виховання школярів

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Поняття про «інновації», ключові терміни навчального спецкурсу.

Поняття про «інновацію», чинники, що упровадженню інновацій у навчально-виховний процес. впровадження інноваційних форм, методів, засобів та обладнання на уроках фізичної культури.

Основні поняття інноваційних педагогічних технологій. Класифікація інновацій за об'єктом впливу, рівнем поширення, інноваційним потенціалом нового. Значення та сутність понять: інноваційний процес, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інноваційне середовище, інноваційні методи навчання, інтерактивні технології навчання, інноваційні підходи.

Інноваційні підходи в оцінюванні навчальних досягнень учнів: формувальне та компетентнісне оцінювання навчальних досягнень учнів, система нарахування «бонусних балів».

Інноваційні підходи щодо формування мотивації до занять фізичною культурою.

Тема 2. Інновації та інноваційна діяльність закладів освіти у сфері фізичної культури.

Інновації та інноваційна діяльність загальноосвітньої школи. Нововведення навчального наряду: компетентнісне навчання, особистісно-орієнтоване навчання, розвиваюче навчання, диференційоване навчання, інтегроване навчання, рання соціалізація учнів, національне виховання, духовне виховання, управління. Модель навчального закладу «школи сприяння здоров'ю».

Інноваційна програма фізкультурно-оздоровчої роботи в школах, її структура, мета та стратегії. Сутність конгруентного фізичного виховання.

Сучасний урок фізичної культури як засіб реалізації інноваційних педагогічних технологій. Інформаційний, операційний та мотиваційно-діяльнісний компоненти сучасного уроку з фізичної культури. Вимоги до складових частин уроку фізичної культури. Сюжетний урок. Принципи створення сюжетних уроків.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. *Інноваційна технологія з фізичного виховання у дошкільному закладі освіти М. Єфименка.*

Концептуальні засади інноваційної технології з фізичного виховання дітей дошкільного віку М. Єфименка. «Тотальний ігровий метод» технології Єфименка, його основні положення.

Педагогічні принципи інноваційної технології Єфименка «Театр фізичного розвитку та оздоровлення».

Етапи формування рухів в «Театрі фізичного розвитку та оздоровлення» дітей дошкільного віку в технології М. Єфименка. Особливості змісту технології фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 2. *Інноваційні види рухової активності в гуртковій роботі.*

Передумови впровадження інноваційних видів рухової активності у гурткову роботу. Оздоровчі види гімнастики у гуртковій роботі як елемент інноватики. Особливості, сутність та методика проведення інноваційних видів гімнастики: аеробіки, степ-аеробіки, аквааеробіки, дубль-аеробіки, спінбайк-аеробіки, бодікомбату, бодіпампу (барил воркаут), фітбол-гімнастики, стретчингу, зумбі, босу, джампінгу, флай-фітнесу, слайд-аеробіки, канго-джампу.

МОДУЛЬ 2

Інноваційна професійна діяльність учителя фізичної культури під час проведення різних форм фізичного виховання

Змістовий модуль 3.

Тема 1. *Інноваційні підходи до укладання навчальних програм з фізичного виховання у загальноосвітній школі.*

Чинники, що спонукали до введення інноваційних підходів до укладання навчальних програм з фізичного виховання. Інноваційні підходи навчальної програми з фізичної культури, що ґрунтується на принципі варіативності. Компетентнісний підхід до укладання навчальних програм з фізичного виховання.

Реалізація ключових компетентностей Європейського Союзу під час уроку з фізичної культури.

Тема 2. *Інноваційні варіативні модулі навчальної програми з фізичної культури.*

Навчальна програма з фізичної культури, що ґрунтується на принципі варіативності як новітній підхід у фізичному вихованні України.

Інноваційні варіативні модулі навчальної програми як засіб формування інтересу до фізичного виховання школярів.

Фістбол, корфбол, флорбол, петанк та хортинг – новітні варіативні модулі навчальної програми з фізичної культури школярів.

Змістовий модуль 4.

Тема 1. *Особливості проведення Всеукраїнського конкурсу «Інноваційний урок фізичної культури та урок фізичної культури з елементами футболу» як засобу впровадження передового, новаторського досвіду роботи педагога.*

Положення про проведення Всеукраїнського конкурсу: мета, завдання, структура проведення конкурсу. Етапи проведення конкурсу та особливості у кожному із етапів. Обов'язки організаційного комітету конкурсу та суддівської бригади. Вимоги щодо оформлення документації на інноваційний урок. Критерії оцінювання інноваційного конкурсного уроку.

Тема 2. *Міжпредметні зв'язки на уроках фізичної культури. Інтегрований урок фізичної культури. Підготовка учителя до проведення інноваційних конкурсних уроків.*

Міжпредметні зв'язки на заняттях з фізичної культури. Інтегровані (бінарні) уроки фізичної культури.

Методичні рекомендації щодо підготовки до інноваційних конкурсних уроків: вибір теми та класу; співпраця учня та вчителя до підготовки інноваційних уроків; мультимедійне забезпечення уроків; оформлення спортивної зали.

Тема 3. *Інноваційна діяльність педагога.*

Особливості та сутність інноваційної педагогічної діяльності.

Дослідницька діяльність сучасного педагога як інноваційна діяльність педагогічного досвіду.

Різновиди педагогічного досвіду та їхня характеристика: передовий, новаторський, зразковий педагогічний досвід.

Тема 4. *Управління інноваційною діяльністю педагога.*

Поняття про антиінноваційні бар'єри у педагогічній діяльності вчителя. Типи психологічних бар'єрів активного неприйняття нововведень. Методики подолання анти інноваційних бар'єрів. Управління інноваційною педагогічною діяльністю. Функції контролю за управлінською інноваційною діяльністю. Функції контролю за управлінською інноваційною діяльністю.

Параметри педагогічного аналізу інноваційної діяльності вчителя.

Критерії оцінювання інноваційного потенціалу педагогічного

колективу.

ІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : [навч. посіб.] / І.М. Дичківська. – Київ : Академвидав, 2004. – 218 с. – ІSВІС 966-8226-17-8.
2. Інновації в освіті. <http://readbookz.com/book/172/5545.html> (дата звернення 30.08.2016 р.)
3. Москаленко Н.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл] / Н.В. Москаленко, О.О. Власюк, І.В. Степанова, О.В. Шиян. – Дніпропетровськ : Інновація, 2011. – 238 с.
4. Москаленко Н.В. Інформаційні технології у фізичному вихованні : [навч. посіб] / Н.В. Москаленко, Ю.Ю. Борисова, Т.В. Сидорчук, О.Ю. Лядська. – Дніпропетровськ : Інновація, 2014. – 128 с.
5. Москаленко Н.В. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні : [навч. посіб] / Н.В. Москаленко, Т.Г. Кожедуб. – Дніпропетровськ, 2015. – 108 с.

Додаткова

1. Ашанін В.С. Оптимізація тренувального процесу юних спортсменів з використанням інформаційних технологій (на прикладі карате і таеквондо) / В.С. Ашанін, С.С. П'ятисоцька // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць в галузі фізичної культури та спорту. Вип. 9. – Львів : НВФ «Українські технології», 2005. – Т.1. – С. 43 – 47.
2. Бех І.Д. Особистісно-орієнтоване навчання. – К. – 1998. – 203 с.
3. Білецька В. Взаємозв'язок рівня фізичної підготовленості та функціонального стану організму молодших школярів з різним рівнем соматичного здоров'я / В. Білецька // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – № 4. – 2006. – С.3–7.
4. Борисова Ю. Особливості фізичного стану дітей шкільного віку / Ю.Борисова // Спортивний вісник Придністров'я. – 2009. – № 1. – С. 31–35.
5. Ващенко Л. Зміст та структура інноваційного педагогічного процесу / Л.Ващенко // Управління освітою : зб. наук. праць. – 2005. – № 2. – С. 4–6.
6. Ганчева Г. І. Всеукраїнський конкурс на кращий інноваційний урок фізичної культури та урок фізичної культури з елементами футболу / Г. І. Ганчева // Фізичне виховання в школі. – 2008. – №1. – С. 6 – 8.

7. Голобородько Є.П. Педагогічна онтологія: проблеми і перспективи: Науково-педагогічні праці: У 2 т. – Т.2: Методика викладання української мови. Загальна педагогіка. Педагогіка вищої школи. Педагогіка вищої школи. Педагогічна публіцистика. – Херсон, ВАТ ХМД, 2007. – 604 с.
8. Даниленко Л. Управління процесом здійснення інноваційної діяльності в системі загальної середньої освіти / Даниленко Л.І. // Післядипломна освіта в Україні. – 2003. - №3. – С.70-74.
9. Моїсеєв С.О. Професійна майстерність учителя фізичної культури у вимірі фахових конкурсів // Фізичне виховання в школі № 6, 2011.
10. Москаленко Н. педагогічні інновації у фізичному вихованні / Н. Москаленко // Спортивний вісник Придністров'я. – 2009. – № 1. – С. 19–22.
11. Москаленко Н.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів : навч. посіб. [для студ. вищ.навч.закл.] / Москаленко Н.В., Степанова В.І., Власюк О.О., Шиян О.В. – Дніпропетровськ : Інновація, 2011. – 238 с.
12. Москаленко Н.В. Нові підходи до оздоровлення дітей у загальноосвітніх школах / Н.В. Москаленко // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць в галузі фізичної культури та спорту. Вип. 6. – Львів : Панорама, 2002. – Т.1. – С. 329–331.
13. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 07.11.2011 № 1265 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2012»
14. Положення про проведення Всеукраїнського конкурсу «Учитель року»
15. Стецура Ю.В. Фітнес: шлях до здоров'я і краси. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2006. – 256 с.
16. Указ Президента України від 29 червня 1995 року № 489 «Про Всеукраїнський конкурс «Учитель року»

IV. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТ

1. Валькевич О.В. Сучасні інформаційні технології у фізичному вихованні школярів / О.В. Валькевич. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://visnyksnu.com.ua/wp-content/uploads/2015/06/Valkevych-O.-V>.
2. Про фізичну культуру і спорт : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.
3. <http://www.mon.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
4. <http://www.osvita.org.ua> – освітній портал.
5. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. Вернадського.

6. <http://www.ukrini.org.ua> – Українська ініціатива – бізнес-освіта, MBA, програма стажування за кордоном, бізнес тренінги, програма підготовки менеджерів.
7. <http://www.rada.gov.ua/LIBRARY> – бібліотека Верховної Ради України.
8. <http://www.nplu.kiev.ua/> – Національна парламентська бібліотека України.
9. <http://uk.wikipedia.org> – Вікіпедія, українська відкрита та вільна енциклопедія.
10. Львівський державний університет фізичної культури: <http://ldufk.edu.ua>
11. Наукова бібліотека НПУ ім. М. П. Драгоманова: <http://www.hklib.npu.edu.ua>
12. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. Центральна наукова бібліотека: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr>

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Усне опитування.
2. Перевірка завдано для самостійної роботи.
3. Оцінювання результатів контрольних завдань для перевірки знань студентів та модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль – іспит (II семестр – денна та заочна форма)